

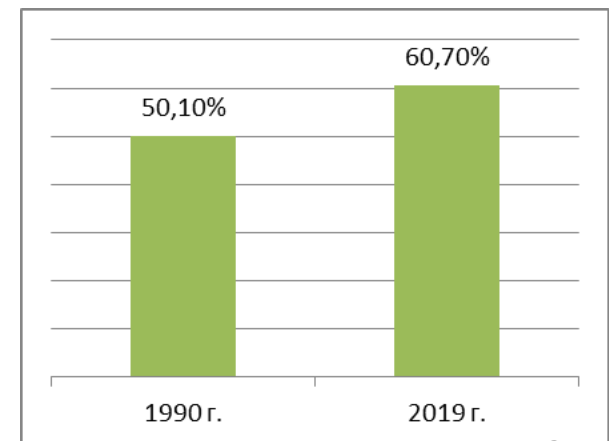

Проект LIFE20 NGO4GD/BG/000017
„Кръгова икономика за устойчиво бъдеще –
гражданското общество в България за
Европейския зелен пакт“
Финансиран от Програма LIFE на Европейския съюз

Европейският зелен пакт

Какво се случва със света?

- Планетата Земя е една, но към 2050 г. светът ще консумира толкова много ресурси, все едно планетите са три
- Очаква се през следващите 40 години потреблението в световен план на материали като биомаса, изкопаеми горива, метали и минерали да се удвои
- Очаква се до 2050 г. количеството генерирани отпадъци да се увеличи респективно със 70 %
- Нараства зависимостта в ЕС от вносни горива

Какво се случва със света?

- Едва 12% от суровините, използвани от промишлеността в ЕС, произхождат от рециклиране
- Предотвратяването на образуването на отпадъци, еко-проектирането, повторната употреба и други мерки могат да доведат до:
 - нетни икономии за предприятията в ЕС в размер на 600 млрд. евро или 8 % от годишния им оборот
 - намаление на общите годишни емисии на парникови газове с от 2 до 4 %

Парижкото споразумение и Планът за климат и енергия

Парижкото споразумение от 2015 г., прието на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата – ограничаване на парниковите газове и задържане нарастването на средната температура на планетата значително **под 2 °С** спрямо преиндустриалните нива

С **Глобалният Ковенант** от 2019 г. Европейският съюз се ангажира със следните цели за климата и енергетиката до 2030 г.:

- Намаляване на емисиите на парникови газове (ПГ) с най-малко 40% в сравнение с 1990 г.
- Повишаване на енергийната ефективност (ЕЕ) до поне 32,5%
- Увеличаване на дела на енергия от възобновяеми източници (ВИ) до поне 32% от брутно крайно потребление на енергия в ЕС
- Осигуряване на минимум 15% ниво на междусистемна електроенергийна свързаност между държавите членки

Европейският зелен пакт - характеристики

- Наричан също **Зелената сделка**
- Планът (Пътната карта) на ЕС за устойчив зелен преход и постигане на очертаните цели
- Най-амбициозната досега стратегия на ЕС за справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика
- Цели превръщането на Европейския съюз в климатично неутрален до 2050 г.
- Стреми се към трансформация на линейния индустриален модел на ЕС чрез нова промишлена политика, основана на кръговата икономика
- Екологично гражданство и климатична справедливост

Европейският зелен пакт - характеристики

- Базиран още върху:
 - ✓ Опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал
 - ✓ Справедлив и приобщаващ преход - хората на първо място
 - ✓ Първи по рода си пакт за обединяването на гражданите в цялото им многообразие
 - ✓ Националните, регионалните, местните органи, гражданското общество и промишлеността следва да работят в тясно сътрудничество с институциите и консултативните органи
 - ✓ Мащабни действия във всички икономически сектори
- Одобрен на ниво ЕС през декември 2019 г.

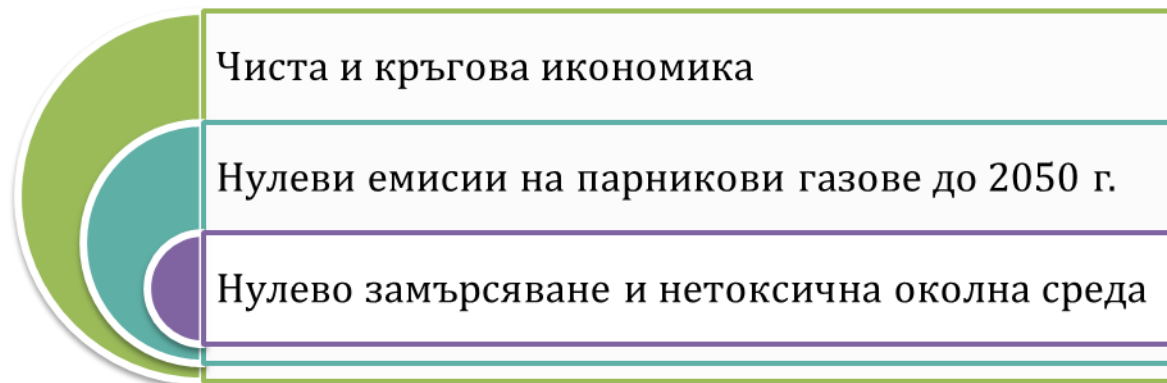
Европейският зелен пакт - характеристики

- нови екологосъобразни технологии
- иновации в индустрията
- по-чист и евтин транспорт
- декарбонизация на енергийния сектор
- реновиране на сградния фонд
- земеделска политика
- устойчиво финансиране
- и др.

✓ силно взаимнообвързани

✓ колективните ползи и споделените разходи по Сделка

Европейски зелен пакт – цели

- Намаляване на емисиите на парникови газове с 55% до 2030 г.
- Нулеви нетни емисии до 2050 г.
- Отделяне на икономическия растеж от използването на природни ресурси - независимост
- Никой човек или регион да не остане изоставен и пренебрегнат от настъпващите промени

Тематични области на интервенция

За осъществяване на прехода, Европейската зелена сделка планира мерки за дълбока трансформация в **осем направления**

❖ Климат

❖ Околна среда и океани

❖ Енергетика

❖ Транспорт

❖ Вълна на саниране

❖ Земеделие

❖ Устойчива индустрия

❖ Научни изследвания
и иновации

КЛИМАТ

→ Неутрална по отношение на климата Европа

- През юли 2021 г. влезе в сила **Европейският закон за климата**, който постави още по-амбициозна цел за страните членки от ЕС в сравнение с Парижкото споразумение от 2015 г.
 - постигане на климатична неутралност до 2050 г. и междинна цел за намаляване на нетните емисии на ЕС за 2030 г. с поне 55% в сравнение с 1990 г. (вместо първоначално приетите 40% намаление на емисиите).
- За постигането на тези цели ЕК подготви предложение за законодателен пакет „**Подготвени за цел 55**“ (Fit for 55).
- През 2021 г. ЕК одобри **Стратегия за адаптация към изменението на климата**
 - Очертава начините, по които ЕС да се адаптира към неизбежните въздействия на променящия се климат и да стане климатично устойчив до 2050 г. - умна, бърза и системна адаптация

ЕНЕРГЕТИКА

→ Преход към чиста, достъпна и сигурна енергия

3 основни принципа за прехода към чиста енергия, което ще спомогне за намаляване на емисиите на парникови газове и за подобряване на качеството на живот на европейските граждани:

1. Гарантиране на сигурно енергийно снабдяване на ЕС на достъпни цени
2. Изграждане на напълно интегриран, взаимосвързан и цифровизиран енергиен пазар на ЕС
3. Даване на приоритет на енергийната ефективност, подобряване на енергийните характеристики на сградите и развитие на енергиен сектор, основан до голяма степен на енергия от възобновяеми източници

ВЪЛНА НА САНИРАНЕ

→ Подобряване енергийната ефективност на сградите

Стратегия на ЕС за вълна на санирание (Renovation Wave)

- Сградите са сред най-големите енергийни консуматори в Европа с отговорност за повече от една трета от емисиите на парникови газове
- Стратегията цели увеличаване интензитета на усилията за реновиране в ЕС, за да подsigури приноса на сградния фонд към целта за климатична неутралност до 2050 г. и да предостави честен и справедлив зелен преход
- Комисията има за цел най-малко да удвои процента на санирание през следващите десет години, така че да се постигне по-висока енергийна и ресурсна ефективност и да се подобри качеството на живот

Стратегия „От фермата до трапезата“

За подпомагане постигането на климатична неутралност чрез преход към по-устойчив модел на хранителните вериги, ЕС поставя следните **цели**:

- гарантиране на продоволствена сигурност в условията на изменение на климата и загуба на биологично разнообразие;
- намаляване на отпечатъка на продоволствената система на ЕС върху околната среда и климата;
- укрепване на устойчивостта на продоволствената система на ЕС;
- оглавяване на световния преход към конкурентоспособна устойчивост от фермата до трапезата.

Предвижда се реформиране на общата земеделска политика, действия за органично земеделие, устойчиво ползване на пестицидите, хуманно отношение към селскостопанските животни и др.

ОКОЛНА СРЕДА И ОКЕАНИ

→ Опазване на околната среда

Моретата, океаните и околната среда са източник на природно и икономическо богатство за Европа.

В рамките на Европейския зелен пакт са изведени следните **основни приоритети**:

- опазване на биологичното разнообразие и екосистемите
- намаляване на замърсяването на въздуха, водата и почвата
- преминаване към кръгова икономика
- подобряване на управлението на отпадъците
- осигуряване на устойчивост на секторите на синята икономика и рибарството

ТРАНСПОРТ

→ Осигуряване на ефективен, безопасен и екологичен транспорт

Стратегия за устойчива и умна мобилност

ЕК цели да подкрепи прехода към зелена и чиста мобилност и предлага **четири решения**, които да модернизират транспортната система на ЕС:

- увеличаване на свързаността и преминаване на все повече пътници към железопътен и речен транспорт
- подкрепа за въвеждането на зарядни станции, алтернативна инфраструктура за горива и нови дигитални технологии
- поставяне на по-голям фокус върху устойчивата градска мобилност
- по-лесни възможности за избор на различни варианти за транспорт в ефективна мултимодална транспортна система.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ

→ Към трансформираща промяна

- За постигане на климатична неутралност и трансформация на икономиката чрез изследвания и иновации, ЕК стартира **Програма „Хоризонт Европа“**.
- Чрез нейните тематични инструменти и огромни финансови ресурси се търсят системни промени, така че да се постигне неутралност по отношение на климата и да се осигури един приобщаващ екологичен и икономически преход.
- Насърчава се разработването на нови технологии, устойчиви решения и революционни иновации и ще се разпространяват успешните нови решения в Европа и по света.

УСТОЙЧИВА ПРОМИШЛЕННОСТ

→ Конкурентоспособна, зелена и цифрова Европа

През март 2020 г. Комисията представи:

- **Новата промишлена стратегия на Европа**

Основната ѝ цел е европейската индустрия да стане акселератор и активатор на промяна, иновации и растеж.

Стратегията цели да подпомогне индустрията да намали своя въглероден отпечатък, предоставяйки достъпни, чисти технологични решения и разработвайки нови бизнес модели.

- **План за действие за кръгова икономика**

Включва над 30 дейности по дизайн на устойчиви продукти, кръговост на производствените процеси, овластяване на потребителите и публичните купувачи.

Адресира сектори като електронно и електрическо оборудване, батерии, опаковки, текстил, сгради и строителство, храни и др.

Въпроси и коментари

